

UCHWAŁA Nr XXXVI/173/2014

RADY GMINY STRZELCE

z dnia 26 lutego 2014 roku

w sprawie zatwierdzenia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Strzelce na lata 2014-2024”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594, poz. 645, poz. 1318), art. 16b ust. 1, art. 17 ust. 1 pkt. 1, art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182, poz. 509), Rada Gminy Strzelce uchwala, co następuje:

- § 1. Zatwierdza się „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Strzelce na lata 2014-2024” określoną w załączniku niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Strzelce.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY**

Stanisław Kruglak

Uzasadnienie

Art. 16b i art. 17 ust. 1pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej wskazują, że do zadań włączonych o charakterze obowiązkowym gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Strzelce na lata 2014-2024 stanowi załącznik do niniejszej uchwały. Jest dokumentem stanowiącym o realizowanej lokalnej polityce społecznej. Uwzględnia między innymi diagnozę sytuacji społecznej, cele strategiczne, kierunki niezbędnych działań.

PRZEWODNICZĄCY
RADY

Stanisław Kruglak

Strategia wersja aktualna

Załącznik do:
Uchwały Nr XXXVI/173/2014
Rady Gminy Strzelce
z dnia 26 lutego 2014 roku

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY STRZELCE
NA LATA 2014 – 2024**

Zdjęcie nr 1- miejscowość Strzelce

Grudzień 2013

1. CZĘŚĆ WSTĘPNA

Część wstępna Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zawiera ogólne informacje, które przedstawiają zasady konstruowania dokumentu. Ta część przedstawia aspekty prawne, które są podstawą działania samorządu lokalnego, przedstawia zasady i wartości, na których opiera się lokalna polityka społeczna oraz zawiera istotne informacje dotyczące metodyki pracy nad strategią.

- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa z dnia 10 czerwca 1994 r. prawo zamówień publicznych,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wymienione akty prawne nie są wszystkimi. Przy realizacji strategii koniecznym może być odwołanie się do ustaw i aktów wykonawczych dotyczących ochrony zdrowia, oświaty, kultury, zabezpieczenia społecznego. Obowiązek tworzenia i realizacji programów, których celem jest zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego wynika z europejskiej polityki społecznej. Państwa członkowskie realizują tę politykę, zaangażowane są wszystkie szczeble władzy publicznej, a więc ministerstwa, władze wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych zostaje opracowana na lata 2014 - 2024, ma w swej treści uwzględniać zmiany i procesy natężenia problemów społecznych. Ma być miernikiem działań i dążeń społeczności lokalnej, ma dawać możliwości podejmowania decyzji w najbliższym czasie jak i w odległej perspektywie.

- zasada solidarności społecznej – oznaczająca wyższość wspólnych interesów społeczności nad interesami poszczególnych grup lub klas,
- zasada przezorności – oznacza, że bezpieczeństwo socjalne jednostki nie może być tylko efektem świadczeń ze strony społeczeństwa, ale wynikać powinno także z odpowiedzialności człowieka za przyszłość własną i swojej rodziny,
- zasada pomocniczości - oznacza przyjęcie określonego porządku prawnego, w którym rodzina i różne instytucje społeczne dostarczają jednostce wsparcia, gdy nie może ona własnym staraniem zaspokoić swoich potrzeb,
- zasada wielosektorowości – polega na równoczesnym funkcjonowaniu publicznych podmiotów polityki społecznej, organizacji pozarządowych, instytucji prywatnych w celu zaspokajania potrzeb społeczeństwa.

Z wymienionych powyżej zasad wynikają podstawowe cele, które winny kształtować politykę społeczną na szczeblu lokalnym. Głównie są to:

- * dążenie do poprawy położenia materialnego i wyrównywanie szans życiowych grup ekonomicznie i socjalnie najsłabszych,
- * prowadzenie bieżących działań osłonowych,
- * zapobieganie rozwojowi zagrożeń społecznych.

Problemy społeczne tkwią wewnątrz społeczeństwa. Oznaczają dolegliwości, niedogodności oraz sprzeczności pomiędzy zasadami obowiązującymi w danym społeczeństwie a postawami jednostek lub grup społecznych. Podłoże powstawania problemów społecznych jest wielorakie, główna przyczyna tkwi w przemianach gospodarczych, politycznych, w tworzeniu się dominujących grup społecznych, w pojawianiu się wyzysku, nierówności społecznych, braku umiejętności i przystosowania się do pełnienia określonych ról społecznych.

Realizacja lokalnej polityki społecznej musi opierać się na korzystaniu z dóbr publicznych, na dialogu społecznym, na poszanowaniu praw jednostki. Główną wartością jest zasada wspierania rodziny i każdy rodzaj oferowanej pomocy winien być ukierunkowany na rodzinę.

Struktura dokumentu:

**CZĘŚĆ
WSTĘPNA**

- zawiera ramy prawne i wartości przyjęte przez autorów.

**CZĘŚĆ
DIAGNOSTYCZNA**

- zawiera analizę dokumentów takich jak: dane statystyczne, dane Ośrodka Pomocy Społecznej, dane Powiatowego Urzędu Pracy, dane Policji, placówek oświatowych,

- diagnoza zawiera analizę, przygotowaną przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzelcach. Analiza wykonana jest metodą SWOT, ukazuje mocne i słabe strony wszystkich czynników mających wpływ na rozwój gminnej polityki społecznej. Analiza jest ważnym elementem poznania zasobów gminy oraz podstawą do określenia głównych kierunków działania. Zawiera wykaz instytucji publicznych i niepublicznych, których nadrzędnym zadaniem jest praca z osobami i rodzinami w celu rozwiązywania problemów wykluczenia społecznego.

2. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

Część diagnostyczna zawiera charakterystykę gminy Strzelce oraz diagnozę problemów społecznych, która została sporządzona na bazie źródeł zastanych i analizie specjalnie do tego celu przygotowanych ankiet społecznych.

Spółdzielni, Ośrodka Zdrowia. Na terenie gminy działają też prywatne podmioty gospodarcze. Są nimi między innymi:

Zakłady Przetwórstwa Mięsnego „Koniarek” z siedzibą w Koziej Górze, Zakład Cukierniczo-Piekarniczy Dariusza Millera z siedzibą w Strzelcach, Serwis-Pasz s.j., której właścicielami są Jan i Krzysztof Grabarczyk, „Malus” sp. z o.o. z siedzibą w Muchnicach Nowych działająca w branży owocowej, firma Agroplon z siedzibą w Sójkach zajmująca się zaopatrywaniem rolników w środki ochrony roślin, nawozy, gospodarstwo agroturystyczne w Niedrzewiu Drugim, skład materiałów budowlanych i materiałów opałowych w Sójkach.

W roku 2012 rozpoczął działalność trzygwiazdkowy hotel położony w miejscowości Sójki.

Na terenie gminy znajduje się również sieć małych, rodzinnych sklepów spożywczych. W ramach działalności gospodarczej jest zarejestrowanych 117 podmiotów, z czego 93 są to podmioty aktywne, 24 są zawieszony. Działalność obejmuje pracę w handlu, usługach transportowych, budowlanych, usługach dla rolnictwa.

Gmina nie posiada naturalnych zbiorników wodnych i walorów krajobrazowych, które mogłyby stanowić atrakcję turystyczną. Brak terenów pod inwestycje nie stanowi zachęty dla potencjalnych inwestorów. Gmina Strzelce jest typową gminą rolniczą. Główne kierunki jej rozwoju ukierunkowane są na rozwój rolnictwa i na wykorzystanie centralnego położenia gminy.

Struktura ludności według wieku i płci – stan na dzień 31.12.2010

Wiek	0 – 5 lat		6 – 18 lat		19 – 60 lat		pow.65	pow.60
Płeć	M	K	M	K	M	K	M	K
	111	118	324	302	1400	1166	210	504
Ogółem	229		626		2566		714	

Źródło: dane własne Urzędu Gminy

Ogólna liczba stałych mieszkańców w roku 2010 wynosiła 4135 osób.

Struktura ludności według wieku i płci – stan na dzień 31.12.2011

Wiek	0 – 5 lat		6 – 18 lat		19 – 60 lat		pow.65	pow.60
Płeć	M	K	M	K	M	K	M	K
	121	117	316	283	1404	1188	202	499
Ogółem	238		599		2592		701	

Źródło: dane własne Urzędu Gminy

Ogólna liczba stałych mieszkańców w roku 2011 wynosiła 4130 osób.

Struktura ludności według wieku i płci – stan na dzień 31.12.2012

Wiek	0 – 5 lat		6 – 18 lat		19 – 60 lat		pow.65	pow.60
Płeć	M	K	M	K	M	K	M	K
	116	102	314	275	1390	1187	203	496
Ogółem	218		589		2577		699	

Źródło: dane własne Urzędu Gminy

Ogólna liczba stałych mieszkańców w roku 2012 wynosiła 4083 osób.

Porównując dane statystyczne sporządzone dla lat 2010 do 2012 obserwujemy, jak zmieniała się liczba i struktura ludności naszej gminy. Cechą charakterystyczną jest to, że liczba mężczyzn w grupie wiekowej od 6 do 18 lat i 19 do 60 lat jest wyższa od liczby kobiet. W grupie najstarszej, dotyczącej osób w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni 65 lat i kobiety 60 lat) liczebnie przeważają kobiety ok. 40%. Na malejącą liczbę mieszkańców naszej gminy ma wpływ ujemny przyrost naturalny. Liczba urodzeń, na przestrzeni badanego

2.3. Bezrobocie.

Bezrobocie stanowi współcześnie jeden z największych problemów społecznych. Bezrobotnym, zgodnie z definicją ustawową, jest osoba pozostająca bez pracy, ale jednocześnie zdolna i gotowa do jej podjęcia w pełnym wymiarze czasu pracy. W ustawie o pomocy społecznej bezrobocie jest wymienione w katalogu przyczyn powodujących trudne sytuacje życiowe i uzasadniające korzystanie ze świadczeń finansowych i niefinansowych ośrodka pomocy społecznej. Bezrobocie pociąga za sobą powstawanie innych problemów społecznych, powoduje wzrost obszarów ludzkiej biedy i jest zasadniczym powodem marginalizacji osób i rodzin. Zubożenie materialne negatywnie wpływa na poziom życia rodzin, powoduje powstawanie i wzrost takich zjawisk jak:

- bezdomność,
- przemoc,
- alkoholizm,
- rozpad więzi rodzinnych.

Jednym z pierwszych skutków utraty pracy jest obniżenie standardu życia rodziny. Zasiłek dla bezrobotnych jest świadczeniem terminowym i jego wysokość jest niższa niż wynosi najniższe wynagrodzenie. Długotrwałe bezrobocie ma wpływ na sytuację ekonomiczną i psychospołeczną osoby bezrobotnej i jego całej rodziny. Warunki materialne osoby bezrobotnej zależą od dotychczasowego standardu życia, od posiadanych dóbr trwałego użytku, oszczędności a także stanu zadłużenia rodziny. Brak pieniędzy powoduje pogorszenie stanu funkcjonowania rodziny, pojawiają się problemy wychowawcze, następuje utrata autorytetu rodzica. W rodzinie może dojść do pojawienia się lub wzrostu zachowań patologicznych. Przymusowa bezczynność zawodowa i nieuregulowany tryb życia wyzwalają zachowania dewiacyjne. Negatywne emocje przenoszą się na najbliższych – ofiarami przemocy i złego traktowania najczęściej są kobiety i dzieci. Dalszą konsekwencją bezrobocia może być przejęcie przez dzieci negatywnych wzorców osobowych, to jest nieumiejętność poszukiwania pracy, niechęć do kontynuowania nauki i rozwijania zainteresowań, brak wiary we własne możliwości. Bezrobocie staje się dziedziczne.

Utrzymująca się od wielu lat duża liczba osób bezrobotnych, brak perspektyw na nowe miejsca pracy powodują wzrost ilości zadań z zakresu pomocy społecznej. Dotychczasowe formy działania muszą być dostosowywane do nowych potrzeb. Środki finansowe z budżetu państwa jak i budżetu samorządu gminy są ograniczone. Większy nacisk nakładany jest na pracę socjalną, to jest pracę z rodziną. Pracownik socjalny ma pomóc w planowaniu i rozbudzaniu

Bezrobotni wg grup wykształcenia

Wykształcenie	Ilość osób	W tym kobiet
wyższe	22	18
policealne i średnie zawodowe	73	49
średnie ogólnokształcące	31	19
zasadnicze zawodowe	96	45
gimnazjalne i poniżej	113	43
Ogółem	322	174

Zródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Kutnie

W grupie osób bezrobotnych, analizowanych pod kątem wykształcenia, najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym. Osoby te stanowią 33 % ogółu osób bezrobotnych. Drugą liczną grupę stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (96 osób). Połowę osób bezrobotnych o niskich kwalifikacjach zawodowych stanowią kobiety.

Duża liczba osób bezrobotnych o niskich kwalifikacjach zawodowych lub nie posiadających żadnego wykształcenia to osoby, które mają niewielką szansę na zmianę swojej sytuacji życiowej. Osoby te są w wieku aktywności zawodowej, jednak wiek 40, 50 lat nie ułatwia znalezienia zatrudnienia na obecnym rynku pracy. Większość z tej grupy osób to kobiety, wcześniej nie nabyły kwalifikacji zawodowych, zajmowały się prowadzeniem domu i wychowywaniem dzieci. Tej grupie osób bezrobotnych trudno znaleźć pracę lub zdobyć nowe kwalifikacje zawodowe.

2.4. Kwestia uzależnień - alkoholizm, narkomania.

Kwestia uzależnień to problemy wynikające z nadużywania alkoholu, zażywania narkotyków, leków i innych środków odurzających.

Uzależnienie to nabyta, silna potrzeba wykonywania jakiejś czynności lub zażywania jakiejś substancji. W języku potocznym termin uzależnienie jest stosowany głównie do osób, które nadużywają alkoholu, narkotyków, papierosów. W szerszym kontekście może odnosić się do wielu zachowań np. gier komputerowych, oglądania telewizji, internetu, seksu.

Alkoholizm, inaczej uzależnienie od alkoholu, to choroba polegająca na utracie kontroli nad ilością wypijanego alkoholu. Rozwija się podstępnie, bez świadomości osoby zainteresowanej.

Narkomania to potoczne określenie odnoszące się do uzależnienia od substancji chemicznych wpływających na czynność mózgu. Nałóg charakteryzuje się przymusem zażywania środków odurzających takich jak: morfina, kokaina, heroina, wziewnych środków odurzających. Rozwija się najczęściej pod wpływem środowiska rówieśniczego, doprowadza do trwałego wyniszczenia organizmu.

Uzależnienia stanowią obecnie jeden z poważniejszych problemów społecznych. Łatwy dostęp do taniego alkoholu zwiększa krąg osób pijących. Wiąże się z tym zwiększenie problemów rodzinnych, wzrasta problem przestępczości. Obniża się wiek inicjacji alkoholowej, picie młodzieży przestaje mieć charakter incydentalny, staje się obyczajem. Najczęściej spożywanym napojem alkoholowym jest piwo. Piwo towarzyszy młodym ludziom w czasie spotkań w domu, na dyskotecy, na wycieczkach. Zawarta w piwie niewielka ilość alkoholu umacnia fałszywe przekonanie, że jest to niegroźny napój, że jego spożywanie nie powoduje uzależnienia. Głównym powodem sięgania po alkohol jest chęć zabawienia się, poczucia się dorosłym, zapomnienia o problemach.

Rozmiary zjawiska uzależnień odnotowane w oficjalnych statystykach (dane Policji, dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej) różnią się od stanu faktycznego. Problem alkoholowy jest umieszczony w danych statystycznych o ile doprowadził do konfliktu z prawem, spowodował konieczność interwencji policji, lekarza lub pracownika socjalnego. Nadużywanie alkoholu i problemy, które są z tym związane, a nie ujęte w statystykach, dotyczą dużej ilości mieszkańców naszej gminy. Widać to w sferze odczuć społecznych, prawie połowa osób ankietowanych uważa, że osoby spożywające alkohol stanowią zagrożenie. Część z tych osób potwierdza, że bezpośrednio lub pośrednio doświadczyło skutków nadużywania alkoholu przez inne osoby. Niszczycielskie działanie alkoholu powoduje zmiany zdrowotne u osób nadużywających a także, pośrednio, u osób żyjących w jednym gospodarstwie domowym z alkoholikiem. Powoduje problemy z zatrudnieniem lub utrzymaniem się w pracy. Spożycie

uzależnienia to najczęściej bójki, pobicia, awantury domowe, przestępstwa drogowe.

Omawiając problem uzależnień należy wspomnieć o sprawie bezdomności.

Osoby uzależnione własnym działaniem przyczyniają się do powiększenia grona osób bezdomnych. Osoba bezdomna to taka, która nie posiada prawa do lokalu mieszkalnego lub jest zameldowana, lecz pod danym adresem nie jest w stanie zaspokajać swoich potrzeb mieszkaniowych. Na terenie naszej gminy, jak wynika z rozeznania pracowników socjalnych gminnego ośrodka pomocy społecznej, jest kilka osób w takiej sytuacji. Aktualnie jedna osoba bezdomna korzysta ze świadczeń pomocy społecznej.

2.5. Niepełnosprawność i długotrwała choroba.

Niepełnosprawność – długotrwały stan, w którym występują pewne ograniczenia w prawidłowym funkcjonowaniu człowieka. Ograniczenia te są spowodowane na skutek obniżenia sprawności funkcji fizycznych lub psychicznych organizmu. Obniżenie sprawności może nastąpić w wyniku wad wrodzonych lub może mieć charakter nabyty. Nie istnieje jedna powszechnie uznana definicja niepełnosprawności. W polskim systemie prawa problematyka niepełnosprawności jest ujmowana w różnych źródłach prawa. Jednym z nich jest ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.). Według definicji zawartej w tej ustawie niepełnosprawność - oznacza to trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy;

Niepełnosprawność jest problemem społecznym, dotyczy nie tylko konkretnej osoby ale również rodziny i środowiska, które ją otacza.

Najczęstszymi przyczynami niepełnosprawności są:

- wady wrodzone
- przewlekłe choroby
- nagłe urazy, wypadki, zatrucia

Niepełnosprawność bardzo często wiąże się z koniecznością zwiększonych wydatków na leki, z koniecznością rezygnacji z zatrudnienia osoby zainteresowanej lub osoby bliskiej sprawującej nad nią opiekę, zapewnienia

Osoby, które z powodu niepełnosprawności otrzymują świadczenia rodzinne

Rok	Liczba osób otrzymujących zasiłki rodzinne	Dodatek z tyt. kształcenia i rehabilit. dziecka niepełnosprawnego	Zasiłek pielęgnacyjny	Świadczenie pielęgnacyjne
2011	278	18	56	14
2012	265	18	85	25

Źródło: dane GOPS w Strzelcach

Analiza powyższych danych, za okres ostatnich dwóch lat poprzedzających sporządzenie strategii, wykazuje wzrost liczby osób niepełnosprawnych i wzrost liczby osób otrzymujących zasiłki pielęgnacyjne oraz świadczenie pielęgnacyjne.

Wzrost liczby osób z orzeczoną niepełnosprawnością i osób długotrwale chorych jest spowodowany rozwojem chorób cywilizacyjnych, wzrostem wypadków komunikacyjnych, zdarzeń losowych itp.

Głównym problemem tej grupy osób jest utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów, długi okres oczekiwania, konieczność dojazdu na badania do odległych placówek posiadających potrzebny sprzęt. Niskie świadczenia pieniężne powodują, że osobom niepełnosprawnym brakuje pieniędzy na zakup odpowiednich leków, na opłacenie opiekuna, na życie. Pomoc finansowa jest nieadekwatna do potrzeb i oczekiwań tej grupy klientów, wynika to w głównej mierze z określonych ustawowo progów dochodowych kwalifikujących lub nie kwalifikujących do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych winna być realizowana poprzez pracę. Obecny rynek pracy jest trudny dla osób zdrowych, tym bardziej brakuje możliwości zatrudniania osób niepełnosprawnych. Te osoby mają, z reguły, niskie kwalifikacje zawodowe, mieszkają na wsi, duża część z tych osób ma problem z przemieszczaniem się. Bariery architektoniczne i instytucjonalne są dodatkowym czynnikiem utrudniającym społeczną integrację niepełnosprawnych.

Rodziny niepełne powstają z powodów naturalnych, to jest zgonów jednego z rodziców, powstają w wyniku orzeczeń sądowych o rozwodzie lub separacji lub wynikają z decyzji rodzica o samotnym wychowywaniu dziecka.

Analiza danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzelcach wykazuje zmniejszenie kwoty świadczeń pieniężnych przeznaczanych na wypłatę dodatków z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej. W roku 2011 wydatkowano na ten cel kwotę 76 720,00 zł, a w roku 2012 wydatkowano 65 520,00 zł.

Zwiększenie wydatków przesuwają się w kierunku rodzin niepełnych. Dla porównania w roku 2011 kwota wypłaconych świadczeń alimentacyjnych wyniosła 189 710,00 zł, a w roku 2012 wyniosła 196,439,00 zł.

Analizując problemy rodzin niepełnych na plan pierwszy wysuwa się problem ubóstwa. Ubóstwo jest jedną z przesłanek kwalifikujących do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Taka sytuacja ma miejsce wtedy, gdy dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium ustawowego, to jest kwoty 456,00 zł na osobę w rodzinie. Problem ubóstwa jest powiązany z problemem bezrobocia. Samotni rodzice, w 98% są to samotne matki, od wielu lat są nieaktywne zawodowo, mają bardzo niskie kwalifikacje zawodowe i trudno jest im odnaleźć się na obecnym rynku pracy. W rodzinach niepełnych, przeciętnie wychowuje się dwoje dzieci, są też rodzice wychowujący samotnie więcej dzieci. Wielość problemów w tych rodzinach przekłada się na konieczność planowania większych środków finansowych na pomoc społeczną, na realizację zadań z zakresu świadczeń rodzinnych oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ma na celu pomoc rodzinom, które mają kłopoty wychowawcze oraz zmiany w systemie opieki nad dziećmi pozbawionymi opieki rodziców. Przepisy tej ustawy wprowadzają m.in. stopniowy obowiązek wnoszenia opłaty przez gminę za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej lub w domu dziecka umieszczonego na podstawie orzeczenia sądu. Ustawa wprowadza funkcję asystenta rodziny, asystentem jest osoba posiadająca odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe. Asystent pracuje z rodziną, jedna wizyta może trwać ok. 3 godzin. Asystent pomaga w codziennej organizacji dnia, pokazuje jak wykonywać obowiązki domowe, jak wychowywać dzieci, pomaga w kontaktach z pracownikami szkoły sądu, przychodni, urzędów. W roku 2013 w gminie Strzelce opieką asystenta rodziny było objętych pięć rodzin.

Omawiając problemy rodzinne nie sposób pominąć problematyki przemocy domowej.

Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę siły działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. W relacji jedna ze stron, silniejsza, ma przewagę nad drugą, słabszą. Pojęcie przemocy domowej obejmuje wszelkie odmiany złego

2.7. Identyfikacja podstawowych problemów społecznych na terenie gminy Strzelce.

W trakcie postępowania diagnostycznego jednym z najważniejszych elementów jest identyfikacja problemów społecznych. Identyfikacja ma na celu ukazanie zasadniczych kwestii dotyczących lokalną społeczność, w dalszej kolejności ma określać ewentualne kierunki ich rozwiązywania. Identyfikacji problemów dokonano na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzelcach i badań ankietowych. Na podstawie danych statystycznych uzyskano informacje, między innymi: o ilości osób, które w ciągu danego roku kalendarzowego korzystały ze świadczeń pomocy społecznej, dane o sytuacji materialnej rodzin, dane o powodach przyznania pomocy społecznej. Dane statystyczne dotyczące świadczeń rodzinnych ukazują ilość osób i rodzin, którym zostały przyznane zasiłki rodzinne na dzieci wraz z odpowiednimi dodatkami, ukazują ilość osób otrzymujących zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne, te dane są również odzwierciedleniem sytuacji materialnej i zdrowotnej osób i rodzin z terenu naszej gminy.

Innym narzędziem badawczym, za pomocą którego identyfikowano problemy społeczne, była ankieta, wielokrotnego wyboru, przeprowadzona wśród mieszkańców naszej gminy w czerwcu 2013 r. W ankiecie wzięło udział 80 mieszkańców, poniżej prezentujemy wyniki:

- zły stan dróg	- 73	odpowiedzi
- agresywna i hałasująca młodzież	- 28	odpowiedzi
- alkoholizm mieszkańców	- 38	odpowiedzi
- problemy mieszkaniowe	- 47	odpowiedzi
- bezrobocie	- 56	odpowiedzi
- ubóstwo	- 29	odpowiedzi

Większość ankietowanych to kobiety w wieku od 20 do 60 lat z wykształceniem zawodowym lub podstawowym.

Za najważniejsze problemy występujące w naszej gminie uznano: zły stan dróg, problemy mieszkaniowe i bezrobocie.

W odpowiedziach na pytanie jakie problemy winny być rozwiązane przez samorząd w pierwszej kolejności, ankietowani uznali za najważniejsze:

- poprawa stanu nawierzchni drogowej – 54 odpowiedzi
- pomoc rodzinom dotkniętym problemem uzależnień - 42 odpowiedzi

dzieci, uzależnień, opieki nad chorym, niepełnosprawnym domownikiem i w rozwiązywaniu swoich życiowych problemów.

Na podstawie sporządzonych ankiet i danych statystycznych dokonano identyfikacji podstawowych problemów gminy:

- wysoka stopa bezrobocia
- niskie kwalifikacje zawodowe ludności i ich niedostosowanie do potrzeb obecnego rynku pracy
- niskie dochody mieszkańców
- problem uzależnień
- zły stan dróg
- niski poziom przedsiębiorczości
- niski przyrost naturalny, starzenie się społeczeństwa
- migracje, głównie, młodych mieszkańców w poszukiwaniu pracy
- mała liczba organizacji pozarządowych, grup wsparcia
- postawy roszczeniowe i niechęć do zmian w życiu niektórych mieszkańców

Identyfikacja stanowi podłoże do określenia grup docelowych wymagających wsparcia w ramach niniejszej strategii. Tymi grupami są:

- rodziny i osoby bezrobotne,
- mieszkańcy znajdujący się w trudnych warunkach materialnych,
- niepełnosprawni, chorzy i starsi mieszkańcy gminy Strzelce,
- środowiska dotknięte i zagrożone problemem uzależnień,
- rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, w tym rodziny wielodzietne i niepełne.

W części programowej niniejszej Strategii zostaną opisane działania, których realizacja ma na celu integrację grup społecznie zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją z pozostałym społeczeństwem. Działania mają pokazać nowy model kulturowy i wychowawczy promujący aktywne postawy, zdrowy styl życia. Mają uaktywnić mieszkańców w celu zwiększenia własnych działań aby wyjść kręgu bezrobocia, ubóstwa, mają wzmocnić współpracę organizacji działających na rzecz pomocy społecznej.

Realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, z ustawy o świadczeniach rodzinnych, o funduszu alimentacyjnym, ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych, o dodatkach mieszkaniowych, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na terenie gminy Strzelce zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach

ul. Leśna 1, 99-307 Strzelce, tel. 024 356 66 13

Ośrodek realizuje zadania wynikające z wyżej wymienionych ustaw. Do jego obowiązków należy:

- prowadzenie diagnostyki jednostkowej i środowiskowej
- bezpośrednio i pośrednio udzielanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych
- aktywizowanie środowiska lokalnego
- współpraca z samorządem lokalnym, instytucjami i organizacjami społecznymi
- koordynowanie działań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych w gminie.

Kadra ośrodka posiada, wymagane przez przepisy ustawy, kwalifikacje zawodowe do wykonywania swojej pracy. Systematycznie uczestniczy w różnych formach szkoleń i kursów, aby realizować nałożone zadania zgodnie ze zmieniającymi się przepisami.

Działania ośrodka są skierowane do mieszkańców gminy, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialno-bytowej, zdrowotnej i do każdego mieszkańca, którego dotknie zdarzenie losowe, lub który ma problemy rodzinne, wymaga poradnictwa w postaci pracy socjalnej.

Poniżej zostaną przedstawione niektóre instytucje i organizacje społeczne, z którymi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach współpracuje, i które udzielają wsparcia i pomocy potrzebującym mieszkańcom naszej gminy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie

ul. Krzywoustego 11, 99-300 Kutno tel. 024 355 47 50, strona internetowa www.pcprkutno.pl

Centrum świadczy pomoc dla rodzin zastępczych i wychowanków rodzin zastępczych, zajmuje się kierowaniem osób do Domów Pomocy Społecznej i do placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W siedzibie centrum znajduje się Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, gdzie osoby dorosłe i dzieci z terenu naszej gminy, mające problemy zdrowotne, mogą ubiegać się o orzeczenie o niepełnosprawności.

2.9. Analiza SWOT dla gminy Strzelce wraz z podsumowaniem części diagnostycznej.

W pracach nad strategią, metodą używaną coraz powszechniej, przy określaniu priorytetów rozwojowych, jest analiza SWOT. Skrót wywodzi się z języka angielskiego i oznacza identyfikację słabych i mocnych stron przedsięwzięcia oraz szans i zagrożeń mających wpływ na jego realizację. Celem analizy jest ukazanie atutów oraz słabości gminy w odniesieniu do życia społecznego i rozwiązywania problemów społecznych w gminie Strzelce.

Celem strategii jest opracowanie systemowych rozwiązań problemów społecznych, których występowanie destabilizuje życie mieszkańców. Problemami są między innymi: obniżenie poziomu życia mieszkańców, kłopoty z uzyskaniem zatrudnienia, wzrastająca liczba rodzin i osób uzależnionych, wzrastająca liczba osób w wieku poprodukcyjnym i osób niepełnosprawnych.

Wytyczone cele strategii będą realizowane przy wykorzystaniu istniejącego potencjału instytucji, organizacji oraz innych podmiotów działających w sferze pomocy społecznej w naszej gminie. Strategia określa cele główne, cele szczegółowe oraz wskazuje kierunki działań do celów szczegółowych. Realizacja celów zawartych w strategii możliwa będzie poprzez wdrażanie oraz monitorowanie poszczególnych etapów działania.

Analiza SWOT zawiera opis czynników wewnętrznych i czynników zewnętrznych mających wpływ na rozwój lub stagnację badanego podmiotu. Ich mocne oraz słabe strony oddziałują pozytywnie lub negatywnie na realizację polityki społecznej w gminie Strzelce.

Analiza została przygotowana przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzelcach.

Pierwsza część zawiera opis czynników wewnętrznych, są zidentyfikowane atuty i słabości gminy Strzelce w aspekcie życia społecznego. Uwarunkowania wewnętrzne to czynniki, na które gmina ma wpływ a analiza pomoże ustalić właściwe kierunki działania.

Mocne strony	Słabe strony
Ogólne <ul style="list-style-type: none"> - położenie – dogodny układ komunikacyjny - duża powierzchnia użytków rolnych - istnienie zakładu specjalizującego	Ogólne <ul style="list-style-type: none"> - brak naturalnych zbiorników wodnych - brak naturalnych walorów krajobrazowych

- wzrost świadomości społecznej – świadczy o tym zainteresowanie wielu mieszkańców działaniami władz lokalnych	- ubożenie rodzin i brak perspektyw na poprawę warunków materialnych i bytowych
--	---

Z zamieszczonej analizy wynika, że mocną stroną gminy jest dobre usytuowanie komunikacyjne, jest istnienie zakładów związanych z produkcją i przetwórstwem produktów rolniczych, jest mała degradacja środowiska i wysoka jakość płodów rolnych.

W zakresie polityki społecznej mocną stroną jest istnienie ośrodka pomocy społecznej z odpowiednio wykwalifikowaną kadrami. Pracownicy ośrodka oprócz zadań ustawowych włączają się do innych prac organizowanych przez samorząd gminy na rzecz mieszkańców. W sferze społecznej ważną rolę odgrywa postawa znaczącej części naszego społeczeństwa. Mieszkańcy za cel priorytetowy uważają wartości rodzinne, starają się je pielęgnować i przekazywać młodemu pokoleniu, które angażuje się i aktywnie uczestniczy w życiu gminy.

Słabą stroną gminy jest brak naturalnych walorów krajobrazowych, nie ma ciekawych atrakcji turystycznych ani historycznych. Nasza gmina jest gminą rolniczą, rzeczywiste dochody z pracy w rolnictwie, z której utrzymuje się większość mieszkańców, nie należą do wysokich.

Słabą stroną gminy jest niski poziom wykształcenia i związany z tym problem bezrobocia. Wiele osób bezrobotnych nie może znaleźć zatrudnienia lub nie utrzymuje się w pracy z powodu nałogów, głównie z powodu nadużywania alkoholu. Stagnacja gospodarcza nie wpływa motywująco na podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez mieszkańców. Inną sprawą jest fakt, że oferty bezpłatnych szkoleń są adresowane do wąskiej grupy beneficjentów a ukończenie kursu lub przekwalifikowania zawodowego nie gwarantuje znalezienie zatrudnienia.

W drugiej części analizy SWOT ukazane zostały tendencje występujące w otoczeniu, które mogą sprzyjać rozwiązywaniu kryzysów rodzinnych (szanse) lub spowolnić te procesy (zagrożenia).

Szanse	Zagrożenia
- Ożywienie gospodarcze regionu - Wzrost środków finansowych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej	- Wzrost inflacji i niska siła nabywcza pieniądza - Nierównomierne uprzemysłowienie regionu

Dokonując diagnozy problemów społecznych gminy Strzelce zespół opracowujący korzystał z analizy źródeł zastanych, to jest danych jakimi dysponuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach, Komenda Powiatowa Policji w Kutnie, Powiatowy Urząd Pracy w Kutnie, a także z analizy źródeł wywołanych, to jest z badań ankietowych i analizy SWOT.

Podsumowując uzyskane informacje i nakładając wyniki diagnozy na zakres możliwości kompetencyjnych samorządu uzyskujemy obraz najważniejszych problemów społecznych. Ich rozwiązywanie winno być przedmiotem działań samorządu lokalnego a jest ono treścią części programowej niniejszej strategii. Opracowując strategię zespół uznał, że należy zaprogramować działania zmierzające do rozwiązania lub złagodzenia następujących problemów:

- istnienie wysokiego poziomu bezrobocia uniemożliwia realizację celów osobistych i zawodowych, prowadzi do marginalizacji znacznej części naszej społeczności, zwiększa obszary biedy i ubóstwa,

- zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, zwiększenie udziału wymienionej grupy osób w życiu społecznym i kulturalnym gminy,

- rodzina winna stanowić pomoc i oparcie dla swoich członków, problemy opiekuńczo - wychowawcze należy diagnozować i rozwiązywać w celu polepszenia jakości życia rodzin. Polepszeniu winna ulec sytuacja dziecka,

- patologie społeczne, głównie alkoholizm, stają się przyczynami wielu negatywnych zachowań. Działania mają poprawić wydolność rodzin dotkniętych problemami uzależnień,

- koordynacja działań i rozwój współpracy systemu pomocy społecznej z partnerami społecznymi i organizacjami pozarządowymi. Działania winny przyczynić się do skuteczniejszego wspierania mieszkańców.

3.1. Misja i cele strategiczne w zakresie polityki społecznej.

Misja gminy w zakresie polityki społecznej

Strzelce gminą bezpieczną socjalnie i spójną społecznie.

Cel strategii

Poprawa sytuacji społecznej i polepszenie poziomu życia mieszkańców gminy Strzelce.

Celem strategii jest stan rzeczy, który zamierzamy osiągnąć. Niniejszy dokument ma stanowić bazę do podjęcia systemowych rozwiązań problemów społecznych występujących w gminie Strzelce i destabilizujących życie jej mieszkańców. Zadaniem aktywnej i skutecznej polityki lokalnej jest zapewnienie właściwych warunków do prawidłowego funkcjonowania osób i rodzin. Ukierunkowane działania pomocy społecznej mają za zadanie doprowadzenia świadczeniobiorców do życiowego usamodzielnienia i wykształcenia umiejętności rozwiązywania własnych problemów. Wytyczone cele zostaną zrealizowane przy wykorzystaniu istniejącego potencjału instytucji i organizacji działających w sferze polityki społecznej. Zintegrowanie lokalnego środowiska umożliwi ludziom życie w poczuciu poszanowania godności każdej osoby.

Cel strategii przekłada się na cele strategiczne a te na cele szczegółowe. Realizacja celów zawartych w strategii możliwa będzie poprzez opracowanie, wdrażanie i monitorowanie szczegółowych programów operacyjnych powstających w odpowiedzi na istniejące problemy społeczne.

3.2. Cele strategiczne.

PROBLEM :

Bezrobocie - w ujęciu społecznym oznacza stan beczynności zawodowej osób zdolnych do wykonywania pracy i zgłaszających gotowość jej podjęcia, zarejestrowanych w Powiatowych Urzędach Pracy. Posiadanie statusu osoby bezrobotnej stwarza możliwości korzystania z bezpłatnej opieki zdrowotnej, do korzystania z różnych form pomocy społecznej.

Ubóstwo – stan warunków bytowych, który uniemożliwia lub w istotnym stopniu utrudnia realizację podstawowych funkcji życiowych. Problem biedy i ubóstwa jest w literaturze przedmiotu i ustawach różnorodnie definiowany. Nie ma jednolitego kryterium określającego granice biedy. Bieda dotyka ludzi w różny sposób i z różnych przyczyn. Może być skutkiem utraty pracy, pojawieniem się kłopotów zdrowotnych w rodzinie, występowaniem uzależnień. Osoby żyjące poniżej określonego standardu są uważane za ubogie.

Bezdomność – ogólnie oznacza osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym i nie mającą stałego miejsca zameldowania. W myśl ustawy o pomocy społecznej, do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielenie schronienia, zapewnienia ubrania, posiłku osobom tego pozbawionym.

Cel strategiczny I.

Integracja grup społecznie zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją: bezrobotnych, biednych i bezdomnych.

Cele szczegółowe:

- 1. Rozwijanie aktywnych form pomocy osobom bezrobotnym, głównie dla kobiet i osób długotrwale bezrobotnych.**
- 2. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom najuboższym, ograniczanie ubóstwa.**
- 3. Przeciwdziałanie bezdomności.**

Kierunki działań do celu szczegółowego 3.

1. Udzielanie pomocy finansowej na uregulowanie należności za mieszkanie (dodatki mieszkaniowe, pomoc celowa).
2. Praca socjalna z osobami nadużywającymi alkoholu, które są zagrożone problemem bezdomności.
3. Planowanie środków finansowych z uwzględnieniem wydatków na dodatki mieszkaniowe i opłacenie należności za pobyt bezdomnych w noclegowniach.

Odpowiedzialni za realizację kierunków działań:

Rada Gminy Strzelce, Wójt Gminy Strzelce, szkoły, jednostki organizacyjne samorządu gminnego, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach.

Źródła finansowania:

Środki pozyskiwane z funduszy zewnętrznych: rządowych programów celowych oraz środki własne gminy.

Partnerzy:

Samorząd gminy, organizacje pożytku publicznego.

PROBLEM :

Pomoc na rzecz środowisk osób starszych oraz niepełnosprawnych.

Starość – inaczej proces starzenia się – stopniowe, wraz z wiekiem zmniejszanie się aktywności biologicznej organizmu. Obniżanie aktywności, uznawane za rozpoczęcie procesu starzenia rozpoczyna się w wieku 30 lat. Umownie, za początek starości przyjmuje się czas zakończenia aktywności zawodowej i nabycie uprawnień emerytalnych, to jest wiek 67 lat.

Niepełnosprawność – to stan fizyczny lub psychiczny trwale lub okresowo utrudniający lub uniemożliwiający jednostce wypełnianie zadań życiowych i ról społecznych. Jednostkami odpowiedzialnymi za wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności są, na szczeblu podstawowym, lekarze orzecznicy ZUS lub Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

integracyjne, pogadanki na temat zdrowia.

- * Współpraca z organami Policji w zakresie ochrony osób starszych jako potencjalnych ofiar oszustw, przemocy.
- * Współpraca ze służbą zdrowia w zakresie realizowania programów profilaktycznych dla osób w wieku poprodukcyjnym.
- * Współpraca z organizacjami pozarządowymi, związkami emerytów, kombatanów w celu doskonalenia systemu pomocy osobom starszym.
- * Organizowanie usług opiekuńczych i wspierających ludziom chorym, niezdolnym do samodzielnego funkcjonowania w środowisku.

Kierunki działań do celu szczegółowego 2.

- * Podnoszenie świadomości społecznej na temat problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez rozpowszechnianie informacji o prawach i uprawnieniach tej grupy osób (gazetka gminna, plakaty).
- * Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i informowanie osób niepełnosprawnych o możliwościach zakupu sprzętu rehabilitacyjnego i likwidacji barier architektonicznych.
- * Wspieranie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych poprzez współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy i informowanie środowiska o możliwościach zatrudnienia.
- * Udzielanie wsparcia finansowego ze środków pomocy społecznej i wypłata odpowiednich dodatków ze świadczeń rodzinnych.
- * Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w celu bieżącej wymiany doświadczeń.
- * Organizowanie pomocy domowej dla osób o znacznym stopniu niepełnosprawności i mieszkających samotnie.

Odpowiedzialni za realizację kierunków działań:

Rada Gminy Strzelce, Wójt Gminy Strzelce, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach.

Źródła finansowania:

Budżet samorządu Gminy Strzelce, środki z funduszy rządowych na realizację zadań zleconych.

Partnerzy:

Jednostki organizacyjne samorządu gminnego i powiatowego, organizacje społeczne.

Kierunki działań do celu szczegółowego 1.

- * Wsparcie materialne z systemu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej.
- * Zintensyfikowanie i rozwój pracy socjalnej z uwzględnieniem rodzin niewydolnych wychowawczo.
- * Rozwój działań w zakresie terapii rodzinnej w celu rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami i przemocą w rodzinie.
- * Działania socjalne mające na celu podniesienie istoty świadomego macierzyństwa i ojcostwa.
- * Praca z rodziną w sytuacji kryzysowej w celu odbudowania utraconych ról i wartości społecznych, takich jak więź rodzinna, poczucie bezpieczeństwa, wiara we własne możliwości.

Kierunki działań do celu szczegółowego 2.

- * Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin z uwzględnieniem potrzeb dzieci.
- * Organizowanie i finansowanie dożywiania dzieci w szkole.
- * Uzupełnianie braków w zakresie wyposażenia dzieci w artykuły szkolne.
- * Organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego, głównie dla dzieci z rodzin z problemami uzależnień.
- * Współpraca z pracownikami placówek oświatowych w celu zwiększenia bezpieczeństwa w szkołach – działania profilaktyczne i systematyczny przepływ informacji o negatywnych zachowaniach uczniów.
- * Rozwój działań osłonowo-aktywizujących na rzecz dzieci i młodzieży Niepełnosprawnej.
- * Poszerzenie oferty kulturalno-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży z terenu naszej gminy.
- * Systematyczne doskonalenie kwalifikacji pracowników pomocy społecznej w kierunku pracy z rodziną.

Obie dysfunkcje dotyczą środowisk osób dorosłych, jednak w ostatnim okresie czasu widoczny jest wzrost tego zjawiska wśród ludzi młodych.

Wśród czynników warunkujących powstawanie nałogów jest między innymi: efekt farmakologiczny charakteryzujący się nadmiernym dobrym samopoczuciem. Krótkotrwały komfort psychiczny w postaci odprężenia daje możliwość zapomnienia o stresie, kłopotach dnia codziennego.

Na wejście w nałóg są podatni osobnicy z zachwianą osobowością, niedojrzali emocjonalnie, oczekujący natychmiastowego spełnienia swych potrzeb życiowych.

Istotną rolę w powstawaniu uzależnień mają czynniki społeczne: nacisk członków grup rówieśniczych oraz rozbieżności pomiędzy wartościami propagowanymi a rzeczywistością.

Alkoholizm staje się przyczyną wielu negatywnych zjawisk, skutecznie ograniczających wydolność rodzin nimi dotkniętych.

Cel strategiczny IV.

Tworzenie sprawnego i zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie gminy.

Cele szczegółowe:

- 1. Zmniejszanie rozmiaru problemów związanych z uzależnieniami.**
- 2. Zapobieganie powstawaniu nowych środowisk dotkniętych problemem uzależnień.**
- 3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z problemami już istniejącymi.**

Kierunki działań do celów szczegółowych 1-3

- * Działalność profilaktyczna mająca na celu zmianę zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych ze spożywaniem alkoholu.**
- * Promowanie ograniczania i zmiany struktury spożycia napojów alkoholowych.**

Cel strategiczny V

Koordinacja działań, monitoring problemów społecznych, rozwój współpracy partnerskiej służb społecznych z organizacjami pozarządowymi.

Cele szczegółowe:

- 1. Określenie stanu potrzeb społecznych.**
- 2. Ocena możliwości skutecznego reagowania na pojawiające się problemy społeczne.**
- 3. Rozwój współpracy między grupami społecznymi, instytucjami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze pomocy społecznej na rzecz mieszkańców gminy Strzelce.**

Kierunki działań do celów szczegółowych 1-3

- * Systematyczne rozpoznawanie problemów społecznych przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzelcach .**
- * Analiza środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań własnych i zleconych z zakresu pomocy społecznej.**
- * Coroczne informowanie Rady Gminy Strzelce o istniejących potrzebach i kwestiach społecznych.**
- * Systematyczne podnoszenie kwalifikacji kadry pomocy społecznej w celu prawidłowej realizacji zmieniających się zadań.**
- * Monitoring istniejących i tworzonych programów celowych służący ewentualnemu pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.**
- * Kontynuacja współpracy samorządu lokalnego z organizacjami i stowarzyszeniami pozarządowymi działającymi na terenie gminy i powiatu.**

Ocena wdrażania Strategii – Komitet wdrażający Strategię winien zbierać się przynajmniej raz w roku, aby dokonać oceny poziomu wdrażania poszczególnych celów i kierunków działania. Komitet swoją ocenę winien przekazać Radzie Gminy i Wójtowi Gminy Strzelce.

Główną rolę w procesie zarządzania wdrażaniem Strategii powierzona zostanie Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Strzelcach.

Zakres zadań będzie obejmował:

- przygotowywanie rocznych raportów na temat wdrażania Strategii,
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania i przebiegu realizacji projektów,
- zapewnienie zgodności realizacji Strategii z przepisami prawa, między innymi z uwzględnieniem ustawy o finansach publicznych, o zamówieniach publicznych, o pomocy społecznej, o rehabilitacji osób niepełnosprawnych, o przeciwdziałaniu bezrobociu,
- dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Strategii.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach oraz Urząd Gminy Strzelce, jako instytucje wdrażające Strategię, odpowiedzialne będą za:

- opracowywanie i składanie wniosków o finanse zewnętrzne,
- bezpośrednią realizację działań przewidzianych w Strategii.

Organem nadzorującym wdrażanie i monitoring Strategii jest Wójt Gminy. Do najważniejszych zadań Wójta, w wymienionym zakresie, należałoby sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad procesem opracowywania, wdrażania i oceny realizacji Strategii oraz wyznaczenie koordynatora.

Koordinatorem Strategii to osoba bezpośrednio zaangażowana w realizację wyznaczonych celów, mająca dobre rozeznanie w istniejących realiach. Wskazano jest, aby tę funkcję pełnił kierownik ośrodka pomocy społecznej. Głównym zadaniem koordynatora byłoby:

- prowadzenie bazy informacji,
- bieżącej analizie stopnia realizacji Strategii,
- poszukiwaniu źródeł finansowania,
- bieżącej obserwacji uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych mających wpływ na realizację Strategii.

Wdrażanie Strategii na każdym etapie podlega weryfikacji i aktualizacji. Celem jest stałe ulepszanie skuteczności i efektywności interwencji publicznej oraz zwiększanie przejrzystości i promowania działań podejmowanych przez władze publiczne.

3.5. Uwagi końcowe.

Zapisy zawarte w niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Inne dokumenty programowe, jak chociażby Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii, Programy współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego, w zakresie lokalnej polityki społecznej winny być zgodne z wytyczonymi celami strategicznymi i kierunkami działań.

Autorzy niniejszej Strategii dziękują wszystkim osobom, które przyczyniły się do identyfikacji najważniejszych problemów naszej gminy.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych opracowana przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzelcach w składzie:

1. Beata Bąk
2. Jolanta Ciesielska

